



Handläggare: Agneta Mejbert-Carlsson
Tfn: 508 03 154

Stadsdelsnämnden

15. Redogörelse över åtgärder för arbetslösa i Spånga - Tensta

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redogörelse.

Jack Kindberg
Stadsdelsdirektör

Ante Hemphälä
Avdelningschef

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har uppdragit åt förvaltningen att inkomma med en redovisning av de åtgärder som idag bedrivs för att minska arbetslösheten och öka förvärvsfrekvensen i stadsdelen.

Förvaltningen har fått i uppdrag att presentera ytterligare åtgärder för att minska det prognostiserade underskottet för försörjningsstöd på 25 miljoner som då bl.a. bör innefatta ett förslag på införande av Jobbgaranti i stadsdelen.

Bilaga

Skiss över samverkan för arbetslösa

Aktuell situation

Mellan perioden 1999 – 2003 erhöll stadsdelen medel från Storstadssatsningen för att höja förvärvsfrekvensen och minska bidragsberoendet. I dag sker en liknande finansiering genom stadens Kompetensfond. Storstadsmedlen har strategiskt används till att skapa arbetstillfällen för medborgarna i stadsdelen. Satsningen har främst gått till näringslivscentret Lunda Nova och till utbildningsinsatser för långtidsarbetslösa. Näringslivscentret har vänt sig till dem som varit anställningsbara medan Individ- och familjeomsorgen vänt sig till dem som behöver mer arbetsförberedande insatser. Genom att arbeta både med dem som kunde erhålla ett arbete och dem som ännu inte var förmedlingsbara ökade förvärvsfrekvensen samtidigt som arbetslösheten minskade.

Mellan åren 1997 – 2003 minskade antalet bidragshushåll till nästan hälften och förvärvsfrekvensen höjdes från 44 % till 57,7 %.

Under hösten 2003 vände den positiva trenden och antalet hushåll med försörjningsstöd har ökat. Denna ökning sammanfaller med att allt fler personer är arbetslösa. Från augusti 2003 till augusti 2004 hade den öppna arbetslösheten i stadsdelen ökat med 0,8 %.

Konjunkturen har vänt när det gäller ekonomisk tillväxt och andelen nystartade företag har ökat. Varsel och konkurser minskar. Arbetslösheten har ännu inte minskat och sysselsättningen förväntas att öka först under 2006.

Ökningen av hushåll som erhåller försörjningsstöd har framförallt skett inom dessa grupper:

- Arbetslösa utan ersättning från A-kassa
- Sjukskrivna utan ersättning från försäkringskassan
- Personer som studerar svenska för invandrare (SFI)

Förvaltningens har uppmärksammat dessa målgrupper och inriktat resurser mot dem såsom:

- Allt fler yrkesförberedande utbildningar och projekt
- Konsultläkare
- Informationsträffar med studie- och yrkesvägledare

Övergripande mål

Det övergripande målet för förvaltningens arbetsmarknadsinsatser är att de arbetslösa får ett arbete som fort som möjligt. Arbetslinjen gäller.

Samverkan

Förvaltningen arbetar strategiskt för att öka sysselsättningen och höja förvärvsfrekvensen. Förutom att skapa sysselsättning för de arbetslösa har det utvecklats en kedja av samverkan med olika aktörer. Syftet är att förkorta väntetider och därigenom underlätta för den enskilde att snabbt finna en sysselsättning. Projektet **Lunda Nova** är stadsdelens plattform för företagande, arbetsmarknad och utbildning. Här är arbetsförmedlingen, näringslivsenheten och verksamheten Jobbaktiv samlokaliserade. Näringslivscentret är en samverkansform mellan arbetsförmedlingen, näringslivsenheten och Stockholm Lunda företagsgrupp medan **Jobbaktiv** är en samverkan mellan arbetsförmedlingen, stadsdelen och utbildningsförvaltningen. Samtliga aktörer har ett gemensamt uppdrag att matcha arbetssökande mot arbete och egen försörjning. För merparten av dessa arbetslösa krävs dock kompetenshöjande åtgärder innan de är anställningsbara. Jobbaktiv är den bas som samordnar och utför åtgärder för arbetslösa med försörjningsstöd. Jobbaktiv medverkar till att de arbetslösa snabbt får tillgång till stadsdelens och arbetsförmedlingens samlade resurser. Genom medverkan i Jobbaktiv bedöms rätten till ekonomiskt bistånd från försörjningsstödsenheterna. Samverkansformen Jobbaktiv består av handläggare från stadsdelen, arbetsförmedlingen och en studie- och yrkesvägledare från utbildningsförvaltningen. Alla arbetslösa med försörjningsstöd kommer till en gemensam information med arbetsförmedlingen på Lunda Nova.

Studie och yrkesvägledning

I januari 2003 inrättades ett statligt rekryteringsbidrag för vuxenstuderande. Bidraget, vars storlek är minst 6 900 kronor och högst 8 400 kronor per månad vid heltidsstudier, kan utgå under 50 veckor och målgruppen för rekryteringsbidraget är personer med kort utbildning, som är eller riskerar att bli arbetslösa, samt funktionshindrade. För år 2003 anslog staten totalt 2 miljarder kronor för rekryteringsbidrag varav Stockholm stad fick 86 miljoner. Denna summa avsätts årligen för stadens räkning. Kommunernas uppdrag är att uppsöka och rekrytera personer till studier. Utbildningsförvaltningen avsatte därför initialt 1,7 miljoner till uppsökande verksamhet. Då utbildningsnivån i Tensta är låg, drygt 30 % har grundskolenivå eller lägre, fick Spånga – Tensta ta del av utbildningsförvaltningens satsning. Därför utlokaliserades en studie- och

yrkesvägledare till Spånga – Tensta. Hon har Lunda Nova som bas och arbetar i nära samverkan med försörjningsstödsgrupperna, Jobbaktiv och arbetsförmedlingen. För att nå så många som möjligt är även en del av hennes arbetstid förlagd till medborgarkontoret och biblioteket.

Stadsdelsövergripande nätverk.

För att utöka mångfalden av utbildningsinsatser för de arbetslösa har det bildats ett nätverk mellan olika stadsdelar. Syftet är att samnyttja olika projekt och utbildningar. Det skall även ge handläggare möjlighet att upptäcka nya arbetsmetoder till åtgärder som kommer de arbetslösa till gagn.

Kompetens Nord är en del av kompetensfonden. De stadsdelar som ingår i projektet är Kista, Rinkeby, Spånga - Tensta, Hässelby - Vällingby och Bromma. Rinkeby förvaltar projektet men beslut om utbildningsinsatser beslutas gemensamt av de fem stadsdelarna. Målgruppen för utbildningarna inom Kompetens Nord är de som inte uppnått godkänd nivå i svenska och som saknar en grundläggande utbildning. Flertalet kommer att vara berättigade till rekryteringsbidrag under sina studier. Kompetens Nord ses därför som en åtgärd som omgående kan påverka såväl förvärvsfrekvensen som kostnaderna för försörjningsstöd.

Även Livstycket Design och kompetenscenter är en del av kompetensfonden. Platserna, 100 totalt, nyttjas av samma stadsdelsfemling som Kompetens Nord. Stadsdelen Spånga - Tensta förvaltar projektet. En del av Livstyckets verksamhet vänder sig till unga kvinnor, främst under 25 år, medan en annan del vänder sig till äldre i behov av såväl arbets- som språkträning. Ingen deltagare på Livstycket kan få rekryteringsbidrag eftersom det endast utgår för kurser inom det reguljära utbildningsväsendet och folkhögskolor. De som deltar i Livstyckets verksamhet erhåller försörjningsstöd. De yngre deltagarna kan även vara berättigade till ersättning via utvecklingsgarantin. Deltagarna på Livstyckets arbetsträningsdel kan vara svärmotiverade. De har ofta en låg närvaro. Därför har handläggare från de remitterande stadsdelarna bildat ett nätverk för att utveckla gemensamma arbetsmetoder kring rekrytering, motivation och uppföljning. Syftet är bl.a. att minska frånvaron hos eleverna.

Ett tredje projekt inom kompetensfonden är Stockholm Matchning. Projektet förvaltas av Kista stadsdelsförvaltning. De som ingår i Stockholm Matchnings partnerskap är ett flertal stadsdelar och kranskommuner. Spånga - Tensta stadsdelsförvaltning ingår i detta partnerskap. Stockholm Matchning är främst till de arbetslösa som står relativt nära arbetsmarknaden. Vid behov erbjuds deltagarna en kortare utbildning som är direkt anpassad till det arbete de skall matchas till.

AE

sid 5 (9)

Åtgärder för arbetslösa ungdomar

Ungdomar är i dag en högst prioriterad grupp. Insatserna har intensifierats för att förhindra att de blir långtidsarbetslösa. Sedan hösten 2003 kommer alla arbetslösa ungdomar med försörjningsstöd till Jobbaktiv ungdom. Ungdomarna, liksom de vuxna, tas emot utan väntetid. Förvaltningen garanterar, att en ungdom, kommer till en gemensam aktivitet med arbetsförmedlingen inom en vecka. I november 2004 är 95 ungdomar inskrivna i Jobbaktiv ungdom.

Förutom söka jobb aktivitet är ungdomarna aktuella i följande program:

Kommunala Jobb	19	lön utgår
X-pan Ung	17	försörjningsstöd
Livstycket	8	försörjningsstöd/ utvecklingsgaranti
Byggstart	1	försörjningsstöd
Kommunala praktikplatser	3	försörjningsstöd

Ungdomar i bostadsområdet Tensta har en betydligt lägre utbildningsnivå än i staden som helhet. Drygt 30 % har endast grundskolestudier eller längre. Ungdomarna är inte berättigade till det statliga rekryteringsbidraget och är därför inte studie- och yrkesvägledarens målgrupp. Stadsdelen har här gjort avsteg med hänvisning till ungdomars omfattande utbildningsbehov. Alla ungdomar inom Jobbaktiv ungdom kan få tid för studievägledning och hjälp med att söka olika kurser. De får även hjälp att söka finansiering för sina studier genom ordinarie studiemedelssystem.

Åtgärder för vuxna arbetslösa

Av 396 arbetslösa med försörjningsstöd i Spånga – Tensta deltar 165 personer i en daglig aktivitet. Det är den högsta andelen i staden. Då förvaltningen arbetar enligt arbetslinjen med Jobb i focus, ingår alla inskrivna inom Jobbaktiv i en daglig söka jobb aktivitet, innan de går vidare i arbete eller utbildning.

Beskrivning över aktuella insatser för sjukskrivna utan ersättning från försäkringskassan

En del arbetslösa känner sig inte friska. De uppger såväl psykisk som fysisk ohälsa som ett hinder att söka arbete. Som ett alternativ till att söka arbete vänder de sig till läkare för att bli sjukskrivna. Många av dessa läkarintyg innehåller varken en godtagbar diagnos eller planering för de sjukas återgång till arbete. Det utgår ingen ersättning från försäkringskassan och under sjukperioden utbetalas försörjningsstöd. Spånga - Tensta, liksom andra stadsdelar, har erhållit projektmedel för anlita en konsultläkare som granskar ofullständiga läkarintyg.

Konsultläkaren kommer att begära mer ingående utlåtanden från sjukskrivande läkare för att bedöma möjligheten till återgång/introduktion till arbete. Det finns risk att dessa sjukskrivna, flera av dem har aldrig arbetat, utestängs från arbetsmarknaden. Förutom att erbjuda ett personligt stöd från stadsdelens handläggare finns ett antal platser för rehabiliterande arbetsträning.

Följande projekt vänder sig till dem som behöver förberedande arbetsträning:

- Goda Cirklar Blå Band
- Arbetsförberedande kurs Livstycket

Efter en förberedande arbetsträning finns goda möjligheter att gå vidare till kompetenshöjande insatser. Nedanstående projekt/utbildningar är en del av de åtgärder som förvaltningen har för att höja förvärvsfrekvensen och minska försörjningsstödkostnaderna. Alla ger inte en omedelbar ekonomisk effekt men förväntas på sikt att minska kostnaderna för försörjningsstöd.

Europeiska Socialfonden – Växtkraft mål 3 – berättigar ej till rekryteringsbidrag

- Skola för arbete/ Blå/Band /Hjulstaskolor
Utbildning och praktik Arb.förm./Ind. och familj.
för föräldrar till elever
i skolorna

Utbildningar finansierade genom Kompetensfonden – kan berättiga till rekryteringsbidrag

- Vårdbiträdesutbildning 40 veckor pågår
- Orienteringskurser 8 – 20 veckor
- Barnskötarutbildning två terminer
- Vårduutbildning 40 veckor- planerad
- Byggutbildning 40 veckor
- Butiksutbildning 2 terminer

Utbildningar som anordnas lokalt för Spånga - Tenstas arbetslösa

Nystart Studie och yrkesvägledaren
Stadsdelen/utb.förvaltningen

Lära genom uppdrag Lunda Nova näringslivsenhet –
Kunskapsbolaget Integra

Presentation av ytterligare åtgärder för att minska det prognostiserade underskottet för försörjningsstöd på 25 miljoner.

Som ett led i att minska det prognostiserade underskottet av försörjningsstöd kommer förvaltningen att förbättra och intensivifiera följande insatser.

- att utifrån konsultläkarens bedömning erbjuda tidigare sjukskrivna kompetenshöjning som leder fram till arbete.
- att förstärka Jobbaktiv med två coacher för detta ändamål
- att ge utökad service och matchning till ungdomar
- en ännu mer effektiv samordning av resurser genom att en arbetsmarknadssamordnare har tillsatts
- att utöka med ännu fler yrkesförberedande utbildningar som berättigar till rekryteringsbidrag
- att träffa alla som studerar SFI och bedöma om åtgärden är rätt eller om andra kurser är mer relevanta- utförs av studie- och yrkesvägledaren på Lunda Nova

Jobbaktiv och Jobbaktiv ungdom kommer även fortsättningsvis att vara basen/beställarfunktionen i stadsdelens arbete med arbetslösa, som uppbär försörjningsstöd. Som ett led i att höja förvärvsfrekvensen kommer allt fler sjukskrivna att få hjälp med introduktion /återgång till arbete. Med ett så utökad uppdrag, kommer antalet socialsekreterare, att utökas från fyra till sex personer. Som en del i det utökade uppdraget skall de bygga upp ett nätverk av platser för arbetsträning och kommunala praktikjobb. Förvaltningen kommer därmed även att kunna öka det individuella stödet för dem som befinner sig långt från arbetsmarknaden. Det är viktigt att knyta till sig ett brett utbud av insatser så att de är så individuellt anpassade som möjligt. Jobbaktiv, som har kännedom om de arbetslösas behov, kommer även fortsättningsvis att vara den rekryteringsbas som remitterar deltagare till olika insatser.

Jobbgaranti

Om begreppet Jobbgaranti avser inkomst från lönearbete, kan förvaltningen inte se Jobbgaranti som en framkomlig väg att minska det prognostiserade underskottet av försörjningsstöd. Det förutsätter att en arbetsgivare är beredd att anställa och att lön utgår. Förvaltningen kan därför inte, lika lite som stadsdelsförvaltningen i Skärholmen, lämna någon sådan garanti. Liksom Jobbcenter i Skärholmen arbetar Jobbaktiv efter begreppet Jobb i focus. Garantin i Skärholmen består av att den arbetslöse, inom fem dagar, får förslag på ett antal lediga arbeten. Jobbaktiv tar emot de arbetslösa inom samma tidsram och kan gemensamt med arbetsförmedlingen upprätta en handlingsplan samt ge förslag på lediga arbeten. Förvaltningen kan därigenom lämna samma garanti som stadsdelsförvaltningen i Skärholmen.

Under sommaren 2004 startade projektet Håll Skärholmen rent. Det innebär att den som söker försörjningsstöd erbjuds att arbeta med stadsdelens utemiljö med bibehållet försörjningsstöd. Förvaltningen kan se inrättande av kommunala praktikjobb som ett motsvarande alternativ. Dessa praktikarbeten ger ingen lön men skall vara kompetenshöjande för den som utför dessa uppgifter. Framförallt skall de studerande som tillfälligt söker ekonomiskt bistånd, liksom tidigare somrar, erbjudas kommunala praktikjobb inom stadsdelen.

Förvaltningen ser att den snabbaste vägen till minskade kostnader av försörjningsstöd, fränsett direkt lönearbete, är utbildning med rekryteringsbidrag. Den arbetslöse erhåller egen inkomst under studietiden vilket minskar kostnaderna för försörjningsstöd. Utbildningen höjer kompetensen så att det lättare går att få ett arbete. Allt fler sjukskrivna skall få möjlighet till kompetensutvecklande åtgärder som leder fram till arbete. Inom de närmaste åren förväntas, inom framförallt vissa sektorer, ett större rekryteringsbehov än i dag. En stor del av utbildningsinsatserna inriktas därför mot bristyrkesområden som skall ge arbete och egna inkomster för de arbetslösa bidragstagarna.

SLUT